

Oljuskattafyrisingar- lóg lögð fyrri lögtingið

Beint áðrenn lögtingið fór í summarfrí mikudagin 22. desember legði Karsten Hansen, fíggjarmálaráðharri vegna landsstýrið fyrri tingið kolvetnisskattafyrisingarlógina. Talan er um uppskot til lögtingslóg um álkning, innkrevjing, eftirlit o.a. í sambandi við skattning av inntøku av kolvetnisvirksemi

JAN MULLER

Henda lógin kemur í kjalarvorninum á kolvetnisskattalógini, sum varð samtykt nakad hertýri. Umframt hesa lógina hevur tingið eisini til viðgerðar uppskot til l. umbjóðing og uppskot til standardlóg.

Eftir kolvetnisskattalógini verður skattlagt alt virksemi á føroyskum øki, sum hevur við forkanning, leitning og framleiðslu av kolvetnum og av virksemini knytt at hesum.

Eftir nevndu lóg verður vanligu skyldan til at rinda skatt til landskassan viðkað, so olli, sum á føroyskum øki (sjóokki og meginlandsstöðir) hava við kolvetnisvirksemi at gera, ella virksemini, sum er knytt at hesum virksemini, koma undir skyldu til at rinda skatt til landskassan, hóast tey eftir verandi skattalóg-gávu ikki hava hesa skyldu.

Landsstýrismaðurin sigur í viðmerkingunum til uppskotið, at endamálið við uppskotinum er at áseta reglur um, hvussu skattskyldan eftir kolvetnisskattalógini skal fyrirsitast. Fyrisingin av hesi skattskyldu snýr seg í høvuðsheitum um: 1. álkning, 2. hvussu og nær álknaði skatturin skal gjaldast, 3. skylduna av geva upplýsingar, 4. eftir-

litsmøguleikan hjá skattavaldinum, 5. hvør ábyrgist fyrri skatta- og avgjaldskrøvum landskassans, 6. sjálvuppgávu, 7. kærsmøguleika og rættarsókn og 8. aðrar ásetingar.

Hóast endamálið við lógaruppskotið er at áseta, hvussu skattskyldan sambært kolvetnisskattalógini skal umsitast, so er tað korti, men so, at vanligu reglurnar í skattalógini um fyrising av skattskylduni eisini eru galdandi fyrri skattning av kolvetnisvirksemi, um hetta lógaruppskot ikki ásetir annað. Við øðrum orðum eru vanligu reglurnar í skattalógini um fyrising av skattskylduni eisini galdandi fyrri skatt av kolvetnisvirksemi, um einki verður sagt um spurningin í hesum lógaruppskoti. Vit fara her at triva í nakad av tí, sum stendur í lógaruppskotið.

Víst verður á at skattgjaldan, sum verður líknaður eftir hesum lógaruppskoti, verður settur í skatt av allari inntøku, sum er skattskyldug í Føroyum. Høvuðin skattgjaldari inntøku, sum fyrri ein part er skattskyldug sambært kolvetnisskattalógini og fyrri ein part er skattskyldug sambært vanligu skattalóg-gávuini, so skal hann setast í skatt av allari inntøku síni av Toll- og Skattaráð Fø-

oyar.

Tey, sum verða líknað eftir hesum uppskoti, verða sostatt loyvishavarar og t.d. undirarbeiðstakarar teirra og útendingar, sum koma at arbeiða á føroyskum øki fyrri utlendskar arbeiðsgevarar.

Í viðmerkingunum til lógaruppskotið verður eisini greitt frá, hvørjar inntøkur, sum koma undir kolvetnisskattalógina: fyrsta sölva av framleiðddum kolvetnum, inntøka, sum er ásett sum ein partur av framleiðddum kolvetnum ella virðinum á tí, vinningur ella tap við beinleiðis ella óbeinleiðis at lata frá sær loyvisbræv, loyvi ella rættindi til at forkanna, leita eftir ella framleiða kolvetni, vinningur ella tap við sølu av rakstrar-gögnum, skipum og bygningum, sum bert verða nýtt í sambandi við forkanningar- og leitningarvirkssemi og til framleiðsluna av kolvetni.

Skatturin av hesum inntøkum fer allur í landskassan. Skattprosentin er tað sama sum fyrri partafeløg - í lotuni 27% og tað ger ongan mun, um hin skattkyldugi er eitt felag, ella talan er um eitt persónliga ríkið virki. Inntøka av hesum slagvi verður gjord upp fyrri seg, og inntøkurskatturin verður roknaður serstakt av hesi

inntøku.

Fyrimunir

Í viðmerkingunum sigur landsstýrismaðurin annars, at tað í okkara grannalondum, sum skatta inntøkur frá kolvetnisvirksemi, verður kravt, at fyrribilsskattur skal rindast av hesum inntøkum. Hetta lógaruppskotið hevur so við sær, at eingin fyrribilsskattur verður rindaður, men at skatturin verður goldin árið eftir í trimum gjöldum. Hetta er sama skipan sum í dag er galdandi fyrri partafeløg, sum eru skrásett í Føroyum. Talan er sostatt um reglur, sum í mun til onnur lond geva fyrimunir til tey, sum skulu rinda skatt av inntøkum frá kolvetnisvirksemi í Føroyum.

Sambært lógaruppskotið skulu lóntakarar, sum koma inn á føroyskt øki at arbeiða fyrri utlendskar arbeiðsgevarar, rinda ein endaligan brutto-skatt eftir reglunum, sum eru ásettir í kolvetnisskattalógini og skulu ikki lata inn sjálvuppgávu. Brutto-skatturin er sambært nevndu uppskoti ásettur til at vera 35% av bruttoinntøkuni.

Skotið verður annars upp, at avvarðandi loyvishavari kemur at ábyrgjast fyrri ógoldin skattakrøv, sum arbeiðstakari hansara ella

Karsten Hansen, fíggjarmálaráðharri

undirarbeiðstakari arbeiðstakarans skylda landskassanum. Hetta hevur við sær, at loyvishavari kann verða kravdur eftir teimum skattum, sum ikki verða goldinir. Annars verður skotið upp, at loyvishavari ókravdur skal hava skyldu mótvægis skattavaldinum at savna saman og lata inn allar neyðugar upplýsingar frá teimum, sum vinna inntøkur sambært hesum loyvi.

Skotið verður somuleiðis upp, at loyvishavari til fullar ábyrgist fyrri ógoldnar skattir, avgjöld og falanar rentur, sum arbeiðstakari hansara ella undirarbeiðstakari arbeiðstakarans og undirarbeiðstakari í øllum seinni liðum skyldar landskassanum.

Grundgevingin fyrri hesum er, at eyðkenni fyrri hesa vinnu eru lutfallsliga stór fíggjarlig áhugamála, har fyrirøkur velja at loysa arbeiðsuppgávur í samtøkum, sum serliga tá tað snýr seg

um kolvetnisframleiðslu, eru upphýgd í stórar og tor-greiddar stigskipanir.

Í tam mun at skattgjaldari ikki rindar fyrri krøv bein-avegin og er rýmdur av føroyskin øki, hvílar gjaldskyldan á loyvishavaranum.

Landsstýrið sigur víðari í viðmerkingunum til tær serligu skyldur, sum verða álagdar loyvishavara, at tær eru ein beinleiðis avleiðing av royndunum, sum utlendskar fyrisingar hava gjørt. Royndir í øðrum londum vísa t.d. at umleið 20% av undirarbeiðstakarunum sleppa sær avstað aftur uttan at gera sína skyldu.

Ti verður mett, at skilabest er at leggja ábyrgdina fyrri gjalding av móguligum eftirstöðum á loyvishavaran. Hugsast kann, at tað verður sera trupult at fyrisita eina innkrevjingarskipan, sum skal krevja ógoldin gjöld inn frá virkjum, sum eru heimahoyrandi í fjarskotnum londum.

Størri manning til at umsita oljuskattamálini

Skal føroysk arbeiðsmegi nýtast í komandi fyrising av kolvetnisskattaskipanini, er neyðugt at hugsa um at menna kunnleikan hjá verandi starvsfólki, eitt nú við eftirútbúgving ella upplæring hjá ella av kolvetnisskattafyrisingunum í okkara grannalondum. Verður kolvetni funnið, verður mett, at tørvurin á starvsfólki verður munandi størri, og verður kostnaðurin tá eisini munandi hægri stendur í viðmerkingunum til kolvetnisskattafyrisingarlógina, sum varð lögð fyrri tingið fyrri júl

JAN MULLER

Enn eru eingi loyvi givin til at forkanna, leita eftir ella framleiða kolvetni, men verða loyvi givin í næstu framtíð, er neyðugt at hyggja eftir tørvinum og førleikanum hjá verandi manning hjá Toll- og Skattstovuni stendur m.a. í viðmerkingunum til uppskotið til kolvetnisskattafyrisingarlógina.

Víst verður á, at skal føroysk arbeiðsmegi nýtast í

komandi fyrising av kolvetnisskattaskipanini, er neyðugt at hugsa um at menna kunnleikan hjá verandi starvsfólki, eitt nú við eftirútbúgving ella upplæring hjá ella av kolvetnisskattafyrisingunum í okkara grannalondum.

Víðari stendur, at hóast skattafyrisingin er mannað við dugnaligum og ágrýtnum starvsfólki, er neyðugt at ásetna, at ov fá hava tann førleika, sum krevst fyrri at viðgera rokn-

skapir og víðurskifti hjá al-tjóða fyrirøkum. Nevnast kann, at í grannalondum okkara eru hesi størri mannað við fólki, sum hava kandidatpróg frá hægri lærustovni og royndum skattagrannskodunar við góðum málsligum førleika.

Landsstýrið sigur víðari í viðmerkingunum, at ilt er at meta um, hvør tørvurin verður her í Føroyum. Tað veldst um nær og hvussu stórt virkseimið verður á

føroyska økinum. Átlanin er tí at kanna tørvin, soleiðis at tann fyrising, sum tørvur verður á, lagar seg til tað virkseimi, sum kann væntast. Hugsast kann, at fleiri skip koma inn á økið at skjóta seismik, og umborð á teimum eru bæði feløg, sum taka sær av teimum ymsku uppgávunum, og persónar, sum gera tað vanligu arbeiðið fyrri hesi feløg. Tá Føroyar nú hava rættin til at skatta hetta virkseimið hjá loyvis-

havara og móguligum arbeiðstakara og undirarbeiðstakara umframt lønirnar til manningina umborð, er neyðugt at leggja soleiðis til rættis, at fyrisingin kann taka ímóti hesi uppgávu.

Landsstýrið heldur tí, at verður farið undir leitingsvirkssemið, verður neyðugt at taka onnur stig, tí tað verður tørvur á at taka í móti skattgjaldarum, sum eru vanir at arbeiða í al-tjóða høpi við serfrøðing-

um á øllum økjum.

Mett verður tí, at í byrjanini verður neyðugt at seta fólk av til at taka sær av fyrisingini av kolvetnisskattalógini og kolvetnisskattafyrisingarlógini umframt, at tær edv-skráir, sum tørvur er á, verða gjørdar so hvørt. Verður kolvetni funnið, verður mett, at tørvurin á starvsfólki verður munandi størri, og verður kostnaðurin tá eisini munandi hægri.